

Raadsvoorstel: Z/24/783052/D-956266

Onderwerp: Wijzigen van de Huisvestingsverordening Gorinchem 2024 in verband met invoeren van een voorrangregeling in de HKG-regio (Albasserwaard en Drechtsteden) voor inwoners die een (opvang)instelling verlaten en ex-gedetineerden met een zorgvraag

Datum: 7 april 2025

Portefeuillehouder: Eva Dansen

I&O: niet van toepassing, wel mogelijkheid tot stellen van schriftelijke vragen

B&A / Raadsvergadering: 22 mei 2025

Opsteller: Team Stadsontwikkeling

Geeft voorstel begrotingswijziging: Nee

Onderwerp:
Wijzigen van de Huisvestingsverordening Gorinchem 2024 in verband met het invoeren van één regionale voorrangsregel in de HKG-regio (Albasserwaard en Drechtsteden) voor inwoners die een (opvang)instelling verlaten en ex-gedetineerden met zorgvraag.
Voorstel:
Wij stellen u voor: 1. de Huisvestingsverordening Gorinchem 2024, wijzigingsbesluit vast te stellen.
Aanleiding:
Het is wettelijke taak voor gemeenten om opvang te bieden aan personen die hun thuissituatie hebben verlaten, al dan niet vanwege risico's voor hun veiligheid, en die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. De rijksoverheid richt zich daarnaast op het voorkomen van dakloosheid en het bieden van huisvesting en ondersteuning op maat. Binnen de woningmarktregio's Drechtsteden en Albasserwaard wordt gewerkt aan de transitie van 'Opvang naar Wonen' en de doordecentralisatie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis. Het doel is om het verblijf in de maatschappelijke opvang of een voorziening van Beschermd Wonen zo kort als mogelijk te laten duren en onze eigen inwoners, voor wie het passend is, te laten uitstromen naar (begeleid) zelfstandig wonen. Het uitgangspunt om mensen zo snel mogelijk weer uit te laten stromen is "normaliseren", weer mee te kunnen doen in de maatschappij. En "herstellen doe je thuis", want opvang is niet de meest ideale plek om te herstellen. Dit is ook opgenomen in de Regiovisie "Beschermd wonen" en de Visie "van opvang naar wonen". Meer uitstroom betekent ook dat de beschikbare capaciteit van alle tijdelijke voorzieningen beter kan worden benut. De uitwerking van één regionale voorrangsregel verlaten opvang(instelling) voor de twee regio's is een bestuurlijke opdracht uit de regionale Agenda Huisvesting Kwetsbare groepen (hierna: HKG). Voor meer informatie zie bijgevoegde 'Opdracht Uitwerking van een nieuwe regeling verlaten (opvang)instellingen voor de regio Drechtsteden en Albasserwaard'. Het bestuurlijk overleg BO&W en de stuurgroep (waarin ook de woningcorporaties zitting hebben) hebben positief geadviseerd over de nieuwe regionale voorrangsregel. De voorgestelde voorrangsregel verlaten (opvang)instellingen vervangt binnen de woningmarktregio's Drechtsteden en Albasserwaard alle lokale voorrangsregelingen op het onderdeel uitstroom uit een (opvang)instelling en ex-gedetineerden. De lokale voorrangsregelingen komen te vervallen. De huidige Huisvestingsverordening Gorinchem 2024 is op 15 juni 2024 vastgesteld voor een periode van vier jaar. Door het invoeren van de nieuwe regionale voorrangsregel met startdatum 1 juni 2025 is tussentijds wijzigen noodzakelijk. Met als belangrijkste wijziging dat bestaande criteria indicaties maatschappelijke gronden en ex-gedetineerde worden vervangen door de nieuwe regionale

voorrangsregel. De uitgangspunten en criteria komen vast te liggen in regionale beleidsregels 'Uitstroom uit opvanginstellingen'. De centrumgemeente Dordrecht gaat de uitvoering verzorgen.

Met dit voorstel wordt de gewijzigde Huisvestingsverordening aan u voorgelegd, met als doel de nieuwe werkwijze vanaf 1 juni 2025 toe te passen en per die datum de nieuwe verordening en de door het college vastgestelde beleidsregels in werking te laten treden.

Beoogd effect:

Het faciliteren van een goede doorstroom van opvang naar wonen door tijdig voldoende passende woningen beschikbaar te stellen voor de doelgroep.

Argumenten:

1.1 De nieuwe regeling draagt bij aan een evenredige verdeling van uitstroom binnen de HKG-regio
In de bestaande situatie zijn de (opvang)instellingen niet evenredig verdeeld over de gemeenten in de HKG-regio, waardoor ook de uitstroom niet evenredig wordt verdeeld. De nieuwe regeling lost dit knelpunt op. De negen gemeenten stellen jaarlijks sociale huurwoningen beschikbaar die nodig zijn voor de uitstroom van inwoners uit (opvang)instellingen op basis van een objectieve verdeelsleutel (aantal huishoudens | sociale huurwoningen | inwoners). De afspraken komen vast te liggen in een convenant. De bestaande contingent-afspraken, waarmee tot nu toe de verdeling wordt geregeld, vervallen.

1.2 De bestaande lokale voorrangsregelingen van de twee woningmarktregio's bieden te weinig mogelijkheden om uitstroom naar begeleid zelfstandig wonen te bespoedigen

De voorgestelde voorrangsregel draagt bij aan een gelijk speelveld tussen de woningmarktregio's Alblasserwaard en Drechtsteden. Alle inwoners van de HKG-regio krijgen dezelfde kansen en voorwaarden voor uitstroom naar reguliere woonruimte.

1.3 De nieuwe voorrangsregel is passend binnen de huidige en toekomstige kaders

De voorgestelde voorrangsregel anticipeert op het wetsvoorstel Wet regie versterking Volkshuisvesting, waarin uitstromers en ex-gedetineerden zullen worden aangemerkt als aandachtsgroepen die in aanmerking komen voor voorrang op een sociale huurwoning.

1.4 Het vaststellen van een huisvestingsverordening is een bevoegdheid van de gemeenteraad

De regionale voorrangsregel wordt ter besluitvorming voor gelegd aan alle negen gemeenteraden. De bijgevoegde 'is-wordt' tabel maakt de voorgestelde wijziging van hoofdstuk 2 van de Gorcumse Huisvestingsverordening inzichtelijk.

Risico's:

Voorrang is niet gemakkelijk - zijn er wel voldoende woningen beschikbaar?

Voor een succesvolle uitstroom gaan de woningcorporaties in de HKG-regio jaarlijks een minimum aantal sociale huurwoningen beschikbaar stellen. Het is gelukt in de regio op basis van solidariteit afspraken te maken. Jaarlijks worden woningen beschikbaar gesteld op basis van een verdeelsleutel. Deze verdeelsleutel zorgt voor een evenredige verdeling over de negen gemeenten. In 2025 stellen woningcorporaties uit de regio 125 sociale huurwoningen beschikbaar voor 'verlaten (opvang) instellingen'. Dit verwachtingsgetal is gebaseerd op een prognose van onderzoeksbureau HHM op basis van de bestaande voorrangsregels. Op basis van de daadwerkelijke in- en uitstroomcijfers kan het aantal jaarlijks worden bijgesteld om te voorzien in de actuele behoefte.

Op basis van de verdeelsleutel stelt Gorinchem in 2025 14 sociale huurwoningen beschikbaar voor personen die uitstromen uit een (opvang)instelling. Deze opgave komt in het convenant te staan en wordt ook opgenomen in de prestatie-afspraken tussen de gemeente Gorinchem en Poort6. In de bestaande situatie stelt Poort6 op basis van de contingent-afspraken ook sociale huurwoningen beschikbaar aan uitstromers. Deze wijziging in de verordening zal niet leiden tot een stijging van het percentage sociale huurwoningen dat op jaarbasis wordt toegekend aan bijzondere doelgroepen.

Financiën:
Voor de gemeentebegroting van Gorinchem wordt de invoering en uitvoering van de nieuwe voorrangregel budget neutraal uitgevoerd. Deze kosten worden betaald door de regio (centrumgemeente) en dit wordt bekostigd uit de regionale begroting Beschermd wonen en opvang, centrumgemeente Dordrecht.
Participatie:
De woningcorporaties hebben geparticipeerd. Poort6 was deelnemer van de stuur- en de werkgroep. Ook de gecontracteerde zorgpartijen zijn betrokken. Woningcorporaties en gecontracteerde zorgpartijen gaan het convenant ondertekenen.
Op basis van de Huisvestingswet wordt een wijziging van een huisvestingsverordening voor advies aan Gedeputeerde Staten voorgelegd. De centrumgemeente Dordrecht heeft het adviesverzoek namens alle gemeenten bij GS van de provincie Zuid-Holland ingediend. Het advies van GS is op dit moment nog niet binnen, maar wij verwachten niet dat dit een probleem geeft.
Communicatie:
Centrumgemeente Dordrecht verzorgt de communicatie aan de doelgroep, de woningcorporaties en de zorgaanbieders.
De negen gemeenten publiceren hun huisvestingsverordening na vaststelling.
Duurzaamheid:
Niet van toepassing
Vervolgproces:
Na vaststelling volgt publicatie van de huisvestingsverordening.
Bijlagen:
Bestuurlijke opdracht Is-wordt tabel Huisvestingsverordening Gorinchem 2024, wijzigingsbesluit

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. 15 april 2025

Gelet op de wettelijke bepalingen

Besluit: De Huisvestigingsverordening Gorinchem 2024, wijzigingsbesluit vast te stellen en per 1 juni 2025 in werking te laten treden.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 22 mei 2025

Griffier,

{{esl:Signer1:signature:size(200,50)}}

Voorzitter,

{{esl:Signer2:signature:size(200,50)}}